

Het nieuwe standaardpakket grond conform het Bbk

Zoals bekend treedt voor toepassen van grond/baggerspecie en bouwstoffen op landbodems het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) met bijbehorende Regeling bodemkwaliteit (Rbk) op 1 juli 2008 in werking.

Het standaardpakket is in onderstaand overzicht uitgewerkt. Ter vergelijking is ook nog het oude basispakket uit het Bsb opgenomen.

Basispakket Bsb	
Metalen	As, Cd, Cr, Cu, Hg, Pb, Ni, Zn
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen	PAK(som10)
Extraheerbare organische halogeenvbindingen	EOX
Overige stoffen	Minerale olie

Standaardpakket Bbk	
Metalen	Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni, Zn
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen	PAK(som10)
Gechloroerde koolwaterstoffen	PCB's
Overige stoffen	Minerale olie

Het standaardpakket is een uitwerking van artikels 7 en 41 van het besluit en van artikel 4.5.1.a van de regeling en is beschreven in, onder meer, de NEN5740 en BRL9335.

Bbk, Artikel 7 [Zorgplichtartikel]

Degene die bouwstoffen, grond of baggerspecie toepast en die weet of redelijkerwijs had kunnen weten dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor het oppervlaktewater ontstaan of kunnen ontstaan, die niet of onvoldoende worden voorkomen of beperkt door naleving van de bij of krachtens dit besluit gestelde regels, voorkomt die gevolgen of beperkt die zoveel mogelijk voor zover voorkomen niet mogelijk is en voor zover dit redelijkerwijs van hem kan worden gevergd.

Bbk, Artikel 41

Bij regeling van Onze Ministers wordt bepaald welke van de in bijlage 1 van dit besluit genoemde parameters [de hele lijst!] voor de toepassing van dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen worden gemeten ten behoeve van:

- de vaststelling van de kwaliteit van grond of baggerspecie, met inbegrip van de emissiewaarden voor toepassingen voor zover vereist op grond van artikel 63 [bepaalde grootschalige toepassingen], en
- de vaststelling van de kwaliteit van de bodem, waarop of waarin grond of baggerspecie wordt toegepast.

Rbk, Artikel 4.5.1. Stoffenpakket

- De milieuhygiënische verklaring van de toe te passen grond of baggerspecie of van de bodem op de toepassingslocatie, geeft aan:
 - voor welke stoffen de kans op overschrijding van de achtergrondwaarden hoger is dan 5%,
 - welke stoffen van natuurlijke oorsprong of vanwege het gebruik de achtergrondwaarden overschrijden, en kunnen voorkomen in het gebied waar de grond of baggerspecie van afkomstig is,
 - de emissie van stoffen waarvan de kans op overschrijding van de maximale emissiewaarde hoger is dan 5% voor grootschalige toepassingen tenzij wordt voldaan aan de maximale emissiewaarden.

Deze artikels geven ook aan dat in voorkomende gevallen een ander of **uitgebreider pakket** aan de orde is **dan het standaardpakket**. Ook blijkt hieruit dat het onderzoekspakket van de toe te passen grond anders kan zijn dan het onderzoekspakket voor de ontvangende grond (zover dit van toepassing is [b.v. bij het ontbreken van een bodemkwaliteitskaart (Bkk)]!)

Het is dus zaak om bij de voorbereiding van elk project hier expliciet aandacht aan te besteden. Wordt bijvoorbeeld een partij grond onderzocht die in-situ aanwezig is (of afkomstig is) van een **landbouwgebied** dan zijn er mogelijk stoffen als organochloor bestrijdingsmiddelen (OCB's)

aanwezig die een meer dan 5% kans hebben om de AW2000-waarden te overschrijden. Een ander voorbeeld, zoals genoemd in de nota van toelichting bij de regeling, is het mogelijke voorkomen van DDT-verbindingen in een **voormalige boomgaard**. Ook geeft lid b. van art. 4.5.1. onder meer aan dat van nature voorkomende stoffen die de AW2000 waarden kunnen overschrijden ook onderzocht moeten worden. Als bijvoorbeeld kan het metaal arseen genoemd worden dat vaak voorkomt in natuurlijke ijzeroerfzettingen in fluviaatle systemen. (NB: Wellicht ten overvloede: bij een onderzoek opzet conform NEN5740 is een vooronderzoek conform NEN5725 verplicht. Uit dit vooronderzoek zouden dergelijke vaststellingen over aanvullende stoffen moeten blijken.)

Men zou kunnen zeggen dat voor de organochloorverbindingen de triggerbepaling van de EOX uit het oude pakket gemist zal worden. Bij een overschrijding of verhoging hiervan kon men dan 'terugvallen' op de EOX-uitsplitsing om te bepalen of individuele organohalogenen verbindingen de toetswaarden overschrijden. Er is echter een lichtpuntje. Binnen de monster conserveringstermijn is het nog mogelijk om naderhand nog de gehalten aan OCB's te laten bepalen en te rapporteren^[1]. Komt uit het vooronderzoek naar voren dat er mogelijk OCB's aanwezig zijn dan móet je deze parameter bepalen.

Gezien het (relatief) geringe prijsverschil raadt het LWBG dan ook aan om het standaardpakket, met name voor partijen afkomstig uit de landbouwgebieden, op voorhand uit te breiden met de bepaling op OCB's.

Ter informatie zijn in navolgend overzicht indicatieve prijzen voor de diverse analyses van een van de grotere analyselaboratoria uit Nederland weergegeven (exclusief BTW en eventuele (kwantum)kortingen).

Pakket / analyse	kosten
Standaardpakket voor bodemonderzoek (NEN)	€ 180,00
Dit pakket plus OCB's	€ 205,00
Standaardpakket voor partijonderzoek (AP04)	€ 420,00
Dit pakket plus OCB's	€ 500,00

Naast deze verbindingen kunnen natuurlijk ook andere aanvullend verdachte stoffen van belang zijn. Hierbij kan gedacht worden aan bepaalde metalen, vluchtige aromaten, asbest en dergelijke. Men dient zich dus altijd af te vragen of het standaardpakket voldoende is c.q. of er voldaan wordt aan de zorgplicht! Opmerking: indien je meer stoffen laat bepalen dan het standaardpakket neem dan altijd contact op met het laboratorium of het noodzakelijk is om meer materiaal te nemen c.q. aan te leveren dan gebruikelijk. Vaak moet het laboratorium bij aanvullende analyses meer materiaal in bewerking nemen dan in de standaardpotten aanwezig is!

Een nadere overweging om het standaardpakket uit te breiden met meer stoffen is de in art. 4.2.2.-4 van de Regeling genoemde grens voor de N,T-toets c.q. de toetsing of de onderzochte grond voldoet aan de AW2000 waarden. Bij onderzoek van 7 tot en met 15 stoffen mogen 2 stoffen de AW2000 waarde met maximaal een factor 2 overschrijden én mogen de woonwaarde niet overschrijden. Bij onderzoek van 16 tot en met 26 stoffen geldt dit voor 3 parameters. Het standaardpakket omvat analyse op 12 stoffen en heeft voor maximaal 2 stoffen de mogelijkheid gebruik te maken van de N,T-toets. Bij analyse van 4 extra stoffen heb je voor 3 parameters deze mogelijkheid. NB: sinds de parameter Barium niet meer getoetst wordt telt deze parameter ook niet meer mee in het aantal te toetsen stoffen.

—o—

[1] Het prestatieblad SG.XVI behorende bij het onderdeel samenstelling grond (AP04-SG) geldende versie 9.2a, 05-10-2011, met betrekking tot de bepaling van PCB en OCB in grond verwijst voor de bewaarcondities naar SIKB-protocol 3001. Het geldende protocol 3001 versie 3.0, 03-09-2009, geeft voor OCB in grond/waterbodeme een conserveringstermijn van 28 dagen (of zelfs 6 maanden als de monsters door het laboratorium bij -20°C bewaard worden!).